

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Του Πρακτικού 10/2026 της τακτικής συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Αριθ. Απόφασης 62/2026

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Στην Κομοτηνή σήμερα **29-06-2026** ημέρα **Δευτέρα** και ώρα **20:00** συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με μικτό τρόπο στην αίθουσα συνεδριάσεων «**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ**» της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης, μετά από την **οικ. 209732/3977/23-06-2026** έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου κ. Μιχαήλ Πιτιακούδη, η οποία επιδόθηκε στον Περιφερειάρχη κ. Χριστόδουλο Τοψίδη, και σε κάθε Περιφερειακό Σύμβουλο, σύμφωνα με το άρθρο 167 του Ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ:

Ο Περιφερειάρχης ΑΜΘ κ. Τοψίδης Χριστόδουλος

Ο Πρόεδρος του ΠΣ κ Πιτιακούδης Σ. Μιχαήλ
Η Αντιπρόεδρος του ΠΣ κα Γκουλιάμα Μανδαλίδου Αλεξάνδρα
Ο Γραμματέας του ΠΣ κ Σεϊτανίδης Χαρίλαος

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. ΜΟΥΡΒΕΤΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	20. ΜΠΡΙΚΑ ΠΟΛΥΞΕΝΗ
2. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	21. ΓΙΟΥΡΟΥΚ ΣΑΛΗ
3. ΒΕΝΕΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	22. ΠΑΥΛΑΚΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
4. ΜΠΑΧΑΡΙΔΟΥ ΦΑΝΗ	23. ΑΜΟΥΤΣΚΑ ΙΜΠΡΑΧΗΜ
5. ΔΑΛΑΚΟΥΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	24. ΟΣΜΑΝ ΠΕΧΛΙΒΑΝ ΑΧΜΕΤ
6. ΠΑΤΑΚΑΚΗΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ	25. ΑΡΧΟΝΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
7. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	26. ΜΕΤΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
8. ΧΑΤΖΗΓΚΕΝΕ ΙΡΦΑΝ	27. ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ
9. ΚΟΝΤΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	28. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
10. ΤΑΠΑΤΖΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	29. ΤΣΑΛΙΚΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
11. ΠΟΥΛΙΛΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	30. ΔΕΛΗΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
12. ΙΣΜΑΗΛΚΟ ΦΑΤΗΧ	31. ΜΟΥΜΙΝ ΚΑΑΝ
13. ΚΑΤΣΟΓΡΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	32. ΚΑΣΑΠ ΑΧΜΕΤ
14. ΜΕΝΤΙΖΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	33. ΤΣΩΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
15. ΧΑΤΖΗ ΜΕΜΕΤ ΡΙΤΒΑΝ	34. ΨΩΜΑ ΣΟΦΙΑ
16. ΙΓΝΑΤΙΑΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	35. ΜΠΟΔΟΥΡΟΓΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
17. ΜΟΛΛΑ ΙΣΑ ΡΙΤΒΑΝ	36. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
18. ΕΥΚΑΡΠΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	37. ΚΛΑΔΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
19. ΔΑΛΚΙΤΖΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	

ΑΠΟΝΤΕΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

1.ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, 2.ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ, 3.ΠΑΠΑΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, 4.ΚΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ, 5. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ.

Παραβρέθηκε στη συνεδρίαση ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κ. Χαλβατζής Παναγιώτης.

Χρέη υπηρεσιακών γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κα Παρασκευή Διαμαντοπούλου και κ. Νεκτάριος Μπιτζίδης.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία διότι σε σύνολο 45 μελών ήταν παρόντα τα 39 μέλη, άρχισε η συζήτηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Προσήλθε κατά τη συζήτηση του 4^{ου} θέματος Η.Δ. η περιφερειακή σύμβουλος Σοφία Ψωμά.

Εισηγούμενη το έκτο θέμα της ημερήσιας διάταξης η Προϊσταμένη της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Χαμητίδου Μαρία έθεσε υπόψη των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου την με αρ. πρωτ. 214863/3798/26.06.2026 εισήγηση της υπηρεσίας η οποία αναφέρει τα εξής:

- 1) Το με αρ.πρ.ΠΑΜΘ/166463/395/21.05.2026 έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Δ/σης Διοίκησης της Γενικής Δ/σης Εσωτερικής (αρ.πρ. εισερχ. 166463/2846/21.05.2026).
- 2) Το αρ.πρ.ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/56985/3842/20.05.2026 έγγραφο με θέμα «Διαβίβαση προς διαβούλευση του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού.»
- 3) Η ΚΥΑ υπ' αρ. 107017/2006 (Β' 1225) για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αποτελεί το βασικό εργαλείο εκτίμησης και αξιολόγησης των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, που μπορεί να επιφέρει η εφαρμογή των προτάσεων του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΧΠ-Α.Π.Ε.) και προτείνει μέτρα πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών. Συντάσσεται σε εφαρμογή της Οδηγίας 2001/42 της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων και της ΚΥΑ αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (ΦΕΚ Β' 1225), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει. Η ΚΥΑ 107017/2006 θέτει τις απαιτήσεις και βασικές προδιαγραφές για το αντικείμενο και τις διαδικασίες εκπόνησης ΣΜΠΕ.

Το πλήρες κείμενο του της μελέτης ΣΜΠΕ και σχεδίου ΚΥΑ του ΕΧΠ ΑΠΕ, βρίσκεται στη διαδικτυακή διεύθυνση:

<https://ypen.gov.gr/dimosia-diavoulefsi-epi-a-tou-eidikou-chorotaxikou-plaisiou-gia-tisananeosimes-piges-energeias-kai-v-tis-stratigikis-meletis-perivallontikon-epiptoseon-sbe-aftou/>

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η συνεισφορά των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) στη μετάβαση σε κλιματικά ουδέτερη οικονομία απαλλαγμένη από εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού αναδεικνύεται ως υψηλής προτεραιότητας από το σύνολο των διεθνών, ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών. Οι Α.Π.Ε. συνιστούν βασική συνιστώσα της βιώσιμης ανάπτυξης.

Το έτος 2008, με την υπ' αρ. 49828 Απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β' 2464), εγκρίθηκε το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. Στην παρούσα φάση προωθούνται όλες οι απαιτούμενες διαδικασίες για την αναθεώρηση του ισχύοντος Χωροταξικού Πλαισίου για τις Α.Π.Ε.

Η αναθεώρηση του ΕΧΠ-ΑΠΕ κρίνεται αναγκαία προκειμένου να ενσωματωθούν οι σύγχρονες εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας, της περιβαλλοντικής προστασίας και του χωρικού σχεδιασμού, καθώς και να αντιμετωπιστούν οι μεταβαλλόμενες συνθήκες που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή, την τεχνολογική πρόοδο και το επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο. Ειδικότερα, απαιτείται:

- Η εναρμόνιση του ΕΧΠ-ΑΠΕ με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστατευόμενων περιοχών και τη σύγχρονη περιβαλλοντική νομοθεσία, καθώς και με τα νέα εργαλεία διαχείρισης του χώρου.
- Η επικαιροποίηση των χωρικών κατηγοριοποιήσεων και των κριτηρίων χωροθέτησης ΑΠΕ, με βάση τη διαφοροποιημένη ανάπτυξη τεχνολογιών και την αυξημένη διείσδυση όλων των μορφών ΑΠΕ.
- Η αναθεώρηση των παραμέτρων ένταξης στο τοπίο, των ελάχιστων αποστάσεων και της φέρουσας ικανότητας, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη των τεχνολογικών χαρακτηριστικών των εγκαταστάσεων.
- Η συστηματική ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στον χωρικό σχεδιασμό μέσω εναρμόνισης τομεακής, χωροταξικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
- Η πρόβλεψη χωρικών κατευθύνσεων για νέες μορφές ΑΠΕ, συμπεριλαμβανομένων υπεράκτιων και αναδυόμενων τεχνολογιών.
- Η ενίσχυση της προστασίας του τοπίου σύμφωνα με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Σύμβασης του Τοπίου.
- Η αποσαφήνιση της σχέσης του ΕΧΠ-ΑΠΕ με λοιπά Ειδικά και Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, με στόχο την αποφυγή επικαλύψεων και συγκρούσεων κατευθύνσεων.
- Η ενίσχυση της συμβολής των ΑΠΕ στην ενεργειακή μετάβαση, την κλιματική ουδετερότητα και την ενεργειακή ασφάλεια, με ταυτόχρονη διασφάλιση της χωρικής ισορροπίας και της προστασίας του φυσικού κεφαλαίου.

2.ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΠΕ

2.1 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΥΑ

Το ΕΧΠ για τις ΑΠΕ συνιστά ένα σύνολο κειμένων, διαγραμμάτων και χαρτών που διαμορφώνει ένα πλαίσιο κατευθύνσεων και ρυθμίσεων για τη χωρική διάρθρωση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ ανά κατηγορία. Το νέο σχέδιο ΚΥΑ διαρθρώνεται ως εξής:

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ (άρθρα 1-3): Γενικές Διατάξεις – Σκοπός, στόχοι, ορισμοί, πεδίο εφαρμογής.
 - ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ (άρθρο 4): Διάκριση του εθνικού χώρου σε κατηγορίες, αποκλειστικά για τις αιολικές εγκαταστάσεις.
 - ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ (άρθρα 5-9): Κατευθύνσεις και ρυθμίσεις-προτεραιότητες, όροι και προϋποθέσεις για τη χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων ανά κατηγορία χώρου, συμπεριλαμβανομένου του θαλάσσιου χώρου – περιοχές αποκλεισμού και ειδικά κριτήρια χωροθέτησης.
 - ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ (άρθρα 10-13): Κατευθύνσεις και ρυθμίσεις-προτεραιότητες, όροι και προϋποθέσεις για τη χωροθέτηση Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων – περιοχές προτεραιότητας, επιτάχυνσης και αποκλεισμού, κριτήρια χωροθέτησης.
 - ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ (άρθρα 14-17): Κατευθύνσεις και ρυθμίσεις-προτεραιότητες, όροι και προϋποθέσεις για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του θαλάσσιου χώρου – περιοχές προτεραιότητας, επιτάχυνσης και αποκλεισμού, κριτήρια χωροθέτησης.

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' (άρθρα 18-20): Κατευθύνσεις και ρυθμίσεις-προτεραιότητες, όροι και προϋποθέσεις για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορρευστά – περιοχές προτεραιότητας, επιτάχυνσης και αποκλεισμού, κριτήρια χωροθέτησης.
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' (άρθρα 21-23): Κατευθύνσεις και ρυθμίσεις-προτεραιότητες, όροι και προϋποθέσεις για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από γεωθερμία – περιοχές προτεραιότητας, επιτάχυνσης και αποκλεισμού, κριτήρια χωροθέτησης.
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' (άρθρα 24 – 25): Περιοχές αποκλεισμού και κριτήρια χωροθέτησης για εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' (άρθρο 26): Κριτήρια ένταξης των ΑΠΕ στο Τοπίο.
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' (άρθρα 27-28): Συνέργεια με τα υπόλοιπα ΕΧΠ και κατευθύνσεις προς τον υποκείμενο σχεδιασμό.
 - ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' (άρθρο 29): Πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων.
- ΑΡΘΡΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Τελικές και μεταβατικές διατάξεις.
- ΑΡΘΡΟ ΤΡΙΤΟ: Καταργούμενες διατάξεις.
- Παράρτημα Ι: Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας
- Παράρτημα ΙΙ: Αποστάσεις εγκαταστάσεων ΑΠΕ από γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής
 - Παράρτημα ΙΙΙ: Κριτήρια ένταξης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ στο τοπίο.

Το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ εισάγει ένα εκτεταμένο πλέγμα χωροταξικών ρυθμίσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της οργάνωσης και του ελέγχου της ανάπτυξης των έργων ΑΠΕ. Μεταξύ των βασικών προβλέψεων του περιλαμβάνονται περιορισμοί και απαγορεύσεις χωροθέτησης φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων σε συγκεκριμένες κατηγορίες περιοχών, όπως δάση, δασικές εκτάσεις, αρχαιολογικές ζώνες και προστατευόμενες περιοχές υπό ειδικό καθεστώς, η απαγόρευση εγκατάστασης αιολικών σταθμών σε υψόμετρα άνω των 1.200 μέτρων, ο καθορισμός «Περιοχών Καταλληλότητας» για την ανάπτυξη αιολικών έργων βάσει του αιολικού δυναμικού ανά Δημοτική Ενότητα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ), καθώς και η θέσπιση ορίων φέρουσας ικανότητας στον νησιωτικό χώρο. Παράλληλα, προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις για μικρά υδροηλεκτρικά έργα, μονάδες βιομάζας, βιοαερίου και βιορρευστών, γεωθερμικά έργα και συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ εισάγονται κατευθύνσεις για την ανάπτυξη υπεράκτιων αιολικών πάρκων και λοιπών θαλάσσιων έργων ΑΠΕ, σε συνδυασμό με τη διασφάλιση της συμβατότητάς τους με τα λοιπά Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια και τον υποκείμενο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό.

2.2 ΝΕΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ

Το άρθρο 2 του νέου ΕΧΠ εισάγει μια σειρά νέων όρων που απουσίαζαν από το ισχύον ΕΠΧΣΑΑ, ήτοι τα Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα (ΥΑΠ), τους ηλιοθερμικούς σταθμούς, τον Θαλάσσιο Πλωτό Φωτοβολταϊκό Σταθμό (ΘΠΦΣ), το διαχωρισμό μεταξύ γραμμικής και εκτατικής φέρουσας ικανότητας για τα ΜΥΗΕ, καθώς και τον Υβριδικό Σταθμό. Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει η εισαγωγή των «Περιοχών Επιτάχυνσης ΑΠΕ» στο σύστημα κατηγοριοποίησης του χώρου ανά είδος ΑΠΕ, καθώς και η ρητή θεσμική κατοχύρωση των συνδεδεμένων στο δίκτυο εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, οι οποίες πλέον ορίζονται ως ικανές να απορροφούν, αποθηκεύουν και εγχέουν ενέργεια σε ένα ή περισσότερα σημεία σύνδεσης.

2.3 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το άρθρο 3 οριοθετεί το πεδίο εφαρμογής, εξαιρώντας:

- Τους σταθμούς που δεν υπόκεινται σε υποχρέωση αδειοδότησης κατ' άρθρο 33 Ν. 4951/2022.
- Τα Μεγάλα Υδροηλεκτρικά Έργα και τους σταθμούς αντλησιοταμίευσης.
- Τις μη οχλούσες εγκαταστάσεις.
- Τα σταθερά φωτοβολταϊκά συστήματα επί στεγών και τεχνητών επιφανειών.

2.4 ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Για την κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου λαμβάνονται υπόψη τα γενικά χαρακτηριστικά του χώρου σε σχέση με τα χαρακτηριστικά και τη χωρική αναφορά του ενεργειακού πόρου.

Συνεπώς, η κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου ως προς τη διάρθρωση και χωρική οργάνωση των ΑΠΕ αφορά μόνον τις αιολικές εγκαταστάσεις. Για τις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας ο εθνικός χώρος αντιμετωπίζεται συνολικά. Για τις λοιπές εγκαταστάσεις ΑΠΕ οι ενεργειακοί πόροι είναι εντοπισμένοι χωρικά.

2. Για τη χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων ο εθνικός χώρος, με βάση το εν δυνάμει εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό του και τα ιδιαίτερα χωροταξικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του, διακρίνεται στις ακόλουθες μείζονες κατηγορίες:

- 1) Στην ηπειρωτική χώρα, συμπεριλαμβανομένης της Εύβοιας και της Κρήτης.
- 2) Στην Αττική και τη Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης, ως αυτές οι περιοχές ορίζονται στα εκάστοτε ισχύοντα Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής και Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κεντρικής Μακεδονίας αντίστοιχα, που αποτελούν ειδικότερη κατηγορία της ηπειρωτικής χώρας λόγω του μητροπολιτικού χαρακτήρα τους.
- 3) Στη νησιωτική χώρα.
- 4) Στον υπεράκτιο θαλάσσιο χώρο.

Η ηπειρωτική χώρα διακρίνεται περαιτέρω σε Περιοχές Καταλληλότητας και Περιοχές Επιτάχυνσης ως εξής:

1) Περιοχές Καταλληλότητας (Π.Κ.): Είναι οι περιοχές, σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας, οι οποίες διαθέτουν σημαντικό αιολικό δυναμικό, μεγαλύτερο από 4 m/sec μεσοσταθμικά στο σύνολο της έκτασης. Στις περιοχές αυτές και μόνο, εκτός εξαιρέσεων που προβλέπονται από το παρόν, επιτρέπεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εφόσον πληρούνται τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά κριτήρια που τίθενται από το παρόν. Οι περιοχές αυτές περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της απόφασης ΚΥΑ και απεικονίζονται στο Διάγραμμα 1 αυτής.

2) Περιοχές επιτάχυνσης οι οποίες αποτελούν υποσύνολο των Περιοχών Καταλληλότητας.

Περιοχές Επιτάχυνσης δύνανται να αποτελούν υποσύνολα και των

1. περιοχών του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων,
2. περιοχών που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των απαραίτητων δικτύων διασύνδεσης με τους σταθμούς που θα αναπτυχθούν στις ανωτέρω Περιοχές επιτάχυνσης (Acceleration Areas).

2.5 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΡΘΡΑ 5-9)

Το άρθρο 5 ορίζει τις περιοχές αποκλεισμού για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών στο χερσαίο χώρο, εμπλουτίζοντας σημαντικά τον κατάλογο του ισχύοντος ΕΠΧΣΑΑ (ΦΕΚ 2464/Β/2008). Μεταξύ των νέων προσθηκών περιλαμβάνονται:

- Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ)
- Περιοχές άνευ δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις ΥΠΕΝ
- Περιοχές με υψόμετρο μεγαλύτερο των 1.200μ.
- Νησιά με έκταση μικρότερη από 300 τ.χλμ., εκτός εάν εξυπηρετούνται αποκλειστικώς δημόσιες υποδομές (π.χ. εγκαταστάσεις αφαλάτωσης) ή κρίνεται αναγκαίο για την ασφάλεια

του συστήματος, ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος της εγκατάστασης. Πρόκειται για μια ευρεία διατύπωση εξαιρέσεων, η οποία ενδέχεται στην πράξη να ανοίξει τον δρόμο για εγκατάσταση Α/Γ σε αρκετά μικρά νησιά.

- Οι λοιποί οργανωμένοι υποδοχείς ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ). Σημειώνεται ότι υπάρχει η δυνατότητα κατ' εξαίρεση εγκατάστασης Α/Γ στους ανωτέρω χώρους, με την συγκατάθεση του αρμόδιου φορέα, εφόσον υφίσταται.

- Οι Δ.Ε. που, βάσει της κατηγοριοποίησης του ΕΧΠ Τουρισμού, κατατάσσονται στις κατηγορίες «υψηλής τουριστικής ανάπτυξης» από το ίδιο το Πλαίσιο ή από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Η ρύθμιση αυτή ενδέχεται να προκαλέσει αβεβαιότητα, καθώς το ΕΧΠ Τουρισμού, το οποίο βρισκόταν σε διαβούλευση τον Μάιο του 2026, δεν χρησιμοποιεί πλέον την εν λόγω κατηγοριοποίηση.

- Οι εκτός σχεδίου περιοχές στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής. Σημειώνεται ότι, στις περιοχές αποκλεισμού, δεν περιλαμβάνονται οι περιοχές αγροτικού χαρακτήρα όπου επιτρέπονται μόνο αγροτουριστικές μονάδες.

Στο άρθρο 6, το νέο σχέδιο διατηρεί αμετάβλητα τα μέγιστα επιτρεπόμενα ποσοστά κάλυψης εδάφους, καθώς και την υφιστάμενη κατηγοριοποίηση του ΕΠΧΣΑΑ:

- 8% της έκτασης ανά Δ.Ε σε περιοχές που είχαν οριστεί ως Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας.

- 5% της έκτασης ανά Δ.Ε. σε περιοχές που είχαν οριστεί ως Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας.

Παράλληλα, το ίδιο άρθρο εισάγει τρεις νέες δυνατότητες, κατόπιν συμφωνίας των οικείων ΟΤΑ Α' βαθμού και στο πλαίσιο του Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδιασμού ή του υποκείμενου πολεοδομικού σχεδιασμού Α' επιπέδου:

1. Αύξηση των ανωτέρω ποσοστών έως 30% για τις πρώην Περιοχές Προτεραιότητας και έως 50% για τις πρώην Περιοχές Καταλληλότητας.

2. Ανακατανομή του μέγιστου αριθμού τυπικών Α/Γ μεταξύ Δ.Ε. του ίδιου Δήμου.

3. Χωροθέτηση Α/Γ σε όμορη Δ.Ε. που δεν χαρακτηρίζεται ως Περιοχή Καταλληλότητας, υπό τον όρο ότι η ισχύς τους δεν υπερβαίνει το 15% της συνολικής ισχύος της εγκατάστασης και τηρείται το επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης εδάφους.

Το άρθρο 9 καθορίζει τις ζώνες αποκλεισμού για τη χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων στον θαλάσσιο χώρο:

- Θεσμοθετημένα θαλάσσια και υποθαλάσσια πάρκα.

- Περιοχές με ενάλιες αρχαιότητες ή προστατευόμενα ναυάγια.

- Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΑΥ) του σχετικού Ειδικού Πλαισίου. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών εντός Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ), με συγκατάθεση του φορέα εκμετάλλευσης.

- Κλειστοί κόλποι με εύρος μικρότερο των 1.500 μέτρων.

- Γραμμές επιβατικής ναυσιπλοΐας.

- Καταδυτικά πάρκα.

- Περιοχές αγκυροβολίας.

- Πεδία βολών και στρατιωτικών ασκήσεων, και οι απαγορευμένες περιοχές για λόγους Εθνικής ασφάλειας.

- Υποθαλάσσια ηλεκτρικά καλώδια, δίκτυα τηλεπικοινωνιών, αγωγοί (φυσικού αερίου, άλλων αγωγών κλπ.), όταν συμπίπτουν χωρικά με θέσεις ανάπτυξης ανεμογεννητριών.

2.6 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΗΛΙΑΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΡΘΡΑ 14-17)

Σε αντίθεση με τις αιολικές εγκαταστάσεις, για τις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, το νέο ΕΧΠ αντιμετωπίζει τον εθνικό χώρο ως ενιαίο σύνολο. Ως περιοχές προτεραιότητας

ορίζονται οι άγονες ή μη αρδευόμενες εκτάσεις μακριά από μνημεία και τουριστικές περιοχές, οι εκτάσεις «αλλαγμένου χαρακτήρα» (πρώην λατομικά και μεταλλευτικά πεδία, εξοφλημένα λιγνιτικά πεδία, εδάφη με υψηλό ρυπαντικό φορτίο, υποβαθμισμένες εκτάσεις, περιοχές αποκατάστασης ΧΑΔΑ κ.λπ.) και οι περιοχές με ευχέρεια διασύνδεσης. Ορίζονται ανώτατα ποσοστά κάλυψης 1,5% επί της συνολικής έκτασης ανά Περιφερειακή Ενότητα, με ρητές διατάξεις για τη γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας (άρ. 56 Ν. 2637/1998) και τα αγροφωτοβολταϊκά (αρ. 96Β – 96Δ Ν. 4951/2022). Για εγκαταστάσεις ισχύος άνω των 100MW θεσπίζεται ελάχιστη απόσταση 500μ. από οικιστικές δραστηριότητες και περιορισμός στο ποσοστό κάλυψης του οπτικού ορίζοντα σε 120°. Οι ρυθμίσεις για τα αγροφωτοβολταϊκά και τους θαλάσσιους πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς (σε λιμνοδεξαμενές, ταμιευτήρες και εξαντλημένες εξορυκτικές εκμεταλλεύσεις) αποτελούν επίσης νέες προβλέψεις.

Για την χωροθέτηση θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, επιτρεπόμενες θεωρούνται οι θαλάσσιες περιοχές που δεν εντάσσονται σε ιδιαίτερο θεσμικό καθεστώς ρητής απαγόρευσης των εγκαταστάσεων αυτών ή/και δεν αποτελούν ζώνες αποκλεισμού. Ως ζώνες αποκλεισμού ορίζονται οι ακόλουθες:

- Θεσμοθετημένα θαλάσσια και υποθαλάσσια πάρκα.
- Περιοχές με ενάλιες αρχαιότητες ή προστατευόμενα ναυάγια.
- Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΑΥ) του σχετικού Ειδικού Πλαισίου. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών εντός Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ), με συγκατάθεση του φορέα εκμετάλλευσης.
- Κλειστοί κόλποι με εύρος μικρότερο των 1.500 μέτρων.
- Γραμμές επιβατικής ναυσιπλοΐας.
- Πάνω από ή σε επαφή με λειμώνες του είδους *Posidonia oceanica*.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται η επαρκής διασύνδεση και η μεταφορά της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας είτε με το σύστημα της ηπειρωτικής χώρας είτε με το δίκτυο των μη διασυνδεδεμένων νησιών.

2.7 ΛΟΙΠΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΠΕ

Για τα Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα (ΜΥΗΕ) απαγορεύεται η χωροθέτηση σε ποτάμια υδατικά σώματα κακής ή ελλιπούς οικολογικής κατάστασης χωρίς αυστηρούς περιορισμούς μήκους εκτροπής, ενώ επιβάλλεται η τήρηση ελάχιστης οικολογικής παροχής σε κάθε περίπτωση.

Για τις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο και τα βιορευστά ορίζονται οι ακόλουθες περιοχές προτεραιότητας:

- Χώροι που βρίσκονται πλησίον γεωργικών και δασικών εκμεταλλεύσεων παραγωγής της πρώτης ύλης, ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ, εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, κτηνοτροφικών ή πτηνοτροφικών μονάδων, μονάδων μεταποίησης/συσκευασίας γεωργικών προϊόντων, μονάδων κατεργασίας ξύλου και χαρτοπολτού, πάσης φύσεως γεωργικών ή κτηνοτροφικών βιομηχανιών, ζωοτροφών κλπ.
- Οργανωμένοι υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα ή περιοχές σε άμεση εγγύτητα με οργανωμένους υποδοχείς ή περιοχές που προορίζονται για βιομηχανικές χρήσεις από τον υποκείμενο σχεδιασμό (ΤΠΣ/ΕΠΣ, ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ κ.τ.λ.), με γειτνίαση με τους χώρους παραγωγής της πρώτης ύλης.
- Περιοχές με γειτνίαση με τους χώρους παραγωγής της πρώτης ύλης που έχουν αλλάξει χαρακτήρα, δηλαδή περιοχές που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως για άλλους σκοπούς και στην προοπτική αποκατάστασης των εκτάσεων αυτών, όπως περιοχές εξοφλημένων λατομικών

και μεταλλευτικών εκμεταλλεύσεων, εξοφλημένα λιγνιτικά πεδία, εδάφη με υψηλό ρυπαντικό φορτίο, υποβαθμισμένες περιοχές, περιοχές αποκατάστασης ΧΑΔΑ κλπ.

Τέλος, αναφορικά με τις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ενέργειας από γεωθερμία, ορίζονται ως περιοχές προτεραιότητας τα γεωθερμικά πεδία εθνικού ενδιαφέροντος, δηλαδή τα χαρακτηρισμένα πεδία υψηλής θερμοκρασίας, και ως κατάλληλες οι περιοχές τοπικού ενδιαφέροντος, δηλαδή τα χαρακτηρισμένα ως βεβαιωμένα ή πιθανά πεδία χαμηλής θερμοκρασίας. Στα γεωθερμικά πεδία τοπικής σημασίας προωθείται η αξιοποίηση του δυναμικού για χρήσεις όπως θέρμανση ιχθυοκαλλιεργειών, θερμοκηπιακές καλλιέργειες, ξήρανση αγροτικών προϊόντων, θέρμανση και ψύξη κατοικιών, αφαλάτωση νερού, θέρμανση κολυμβητηρίων, λειτουργία λουτροθεραπευτικών εγκαταστάσεων κ.ά.

2.8 ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΡΘΡΑ 24-25)

Το σχέδιο ορίζει κατευθύνσεις και ρυθμίσεις για αυτόνομες εγκαταστάσεις ηλεκτροχημικής αποθήκευσης. Ορίζονται ζώνες αποκλεισμού αντίστοιχες με αυτές των λοιπών ΑΠΕ (ΤΙΦΚ, Natura, πυρήνες δρυμών κ.λπ.), ενώ θεωρείται επιθυμητή η χωροθέτηση σε καθοριζόμενες από τον πολεοδομικό σχεδιασμό περιοχές παραγωγικών δραστηριοτήτων των άρθρων 8 και 11 του ΠΔ 59/2018, καθώς και σε περιοχές χονδρεμπορίου του άρθρου 9 του ΠΔ 59/2018. Σε περίπτωση συν-εγκατάστασης με σταθμό ΑΠΕ εφαρμόζεται η δυσμενέστερη κατηγορία αδειοδότησης. Στη γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας και στα δάση, η χωροθέτηση επιτρέπεται σύμφωνα με τους όρους της κείμενης νομοθεσίας.

2.9 ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ

Η προστασία του τοπίου προσεγγίζεται κατ' αρχήν μέσω των περιοχών αποκλεισμού και με τα κριτήρια χωροθέτησης σε σχέση με ειδικές κατηγορίες χώρου, όπως τα δάση, ο ορεινός χώρος, ο νησιωτικός χώρος, ο θαλάσσιος χώρος, η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, οι προστατευόμενες ζώνες φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, ο δομημένος χώρος κ.λπ.

2.10 ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΕΧΠ ΚΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ (ΑΡΘΡΑ 27-28)

Το άρθρο 27 ρυθμίζει της σχέση του ΕΧΠ-ΑΠΕ με τα λοιπά ΕΧΠ, ενσωματώνοντας κατευθύνσεις των εγκεκριμένων ΕΧΠ που σχετίζονται με την ανάπτυξη των ΑΠΕ. Το άρθρο 28 θέτει τους κανόνες εναρμόνισης των ΠΧΠ, ΘΧΠ, ΤΠΣ και ΕΠΣ. Τα ΠΧΠ δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις του ΕΧΠ-ΑΠΕ, δεν μπορούν να τροποποιήσουν τις περιοχές αποκλεισμού, ενώ η περαιτέρω εξειδίκευση τους επιτρέπεται μόνο εφόσον δεν αντίκειται στον «πυρήνα» των κεντρικών ρυθμίσεων. Ρητά προβλέπεται η υποχρέωση αναθεώρησης ή τροποποίησης των ΠΧΠ για την άρση τυχόν αντιφάσεων.

3. ΣΤΟΧΟΙ – ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΕΧΠ ΑΠΕ

Οι στόχοι του υπό αναθεώρηση ΕΧΠ-Α.Π.Ε. είναι:

- 1) Η διαμόρφωση πολιτικών για τη χωρική διάρθρωση και οργάνωση των ΑΠΕ, ανά κατηγορία δραστηριότητας και κατηγορία χώρου, με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και σε εναρμόνιση με τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές-στοχεύσεις για την ανάπτυξη των ΑΠΕ, το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.
- 2) Η αναθεώρηση των περιοχών αποκλεισμού και η εναρμόνιση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο καθορισμού και προστασίας περιοχών με οικολογικό ενδιαφέρον.
- 3) Ο εντοπισμός ευρύτερων περιοχών καταλληλότητας και προτεραιότητας που προσφέρονται για εγκατάσταση επιμέρους μορφών ΑΠΕ, με γνώμονα τη διασφάλιση της αξιοποίησης των ΑΠΕ και την επίλυση θεμάτων ανταγωνισμού χρήσεων γης

4) Η αναθεώρηση και επικαιροποίηση των ισχυόντων κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης, καθώς και ο προσδιορισμός, όπου κρίνεται αναγκαίο, νέων κανόνων- κριτηρίων που θα επιτρέπουν αφενός τη δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων ΑΠΕ και αφετέρου την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.

5) Η υιοθέτηση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού εφαρμογής, παρακολούθησης και ελέγχου της χωρικής ανάπτυξης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ ώστε να επιτυγχάνεται ανταπόκριση στους στόχους των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών για την ενέργεια, το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή και παράλληλα να αξιολογείται η ένταξή τους στο φυσικό χώρο και το Τοπίο.

6) Η εναρμόνιση της σχέσης του ΕΧΠ-ΑΠΕ με τα υπόλοιπα ΕΧΠ και η παροχή κατευθύνσεων για χρήσεις που είναι εν δυνάμει ασύμβατες ή ανταγωνιστικές με το αντικείμενο του καθενός.

7) Η παροχή ενός συνεκτικού πλαισίου κατευθύνσεων προς τα υποκείμενα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού (χωροταξικού και πολεοδομικού) για την προώθηση των ΑΠΕ στο πλαίσιο της συνεκτικής και ολοκληρωμένης διαχείρισης του χώρου.

Ελάχιστος στόχος ορίζεται η επίτευξη των εκάστοτε συμβατικών στόχων της Ελλάδας για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως απορρέουν από τις ευρωπαϊκές και διεθνείς της υποχρεώσεις.

Ο στόχος αυτός συνδυάζεται με τη συμβολή όλων των Α.Π.Ε. στην ανάπτυξη της χώρας μέσω της ορθολογικής εκμετάλλευσης όλων των ενεργειακών πόρων σ' όλη την επικράτεια ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν και με τις δυνατότητες κάθε περιοχής. Η ανάπτυξη αυτή θα άρει την ενεργειακή απομόνωση αποκλεισμένων σήμερα περιοχών, θα συμβάλλει στη μείωση της ρυπογόνου ενέργειας, θα δημιουργήσει απασχόληση σε νέες τεχνολογίες αιχμής και θα συμβάλει στην ενεργειακή απεξάρτηση της χώρας και ιδιαίτερα ευαίσθητων περιοχών.

Το ΕΧΠ για τις ΑΠΕ περιλαμβάνει, επίσης, γενικές κατευθύνσεις για τον υποκείμενο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό. Τέλος, το ΕΧΠ συνοδεύεται από πρόγραμμα δράσης, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή του ενέργειες, δράσεις, ρυθμίσεις και προγράμματα, οι πηγές χρηματοδότησης και οι φορείς εφαρμογής του.

Με το ΕΧΠ-ΑΠΕ επιδιώκεται να παρασχεθεί, εκτός των άλλων, ένα σαφές και διαφανές πλαίσιο κατευθύνσεων και προϋποθέσεων τόσο στις αδειοδοτούσες αρχές για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη άσκηση του ρυθμιστικού τους ρόλου όσο και στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, με ισότιμη αντιμετώπιση όλων των επενδύσεων, ώστε να προσανατολίζονται σε κατ' αρχήν κατάλληλες από χωροταξικής απόψεως περιοχές εγκατάστασης και να περιορίζουν τις αβεβαιότητες που συχνά αναφέρονται επί του πεδίου, συνεισφέροντας έτσι στη δημιουργία αισθήματος επενδυτικής ασφάλειας, αλλά και στη διεύρυνση της αποδοχής του πλαισίου εγκατάστασης ΑΠΕ από τις τοπικές κοινωνίες.

Το κείμενο της ΣΜΠΕ του Νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου των Α.Π.Ε. λαμβάνει υπόψη τους Διεθνείς, Κοινοτικούς, Εθνικούς Στόχους και Ειδικές διατάξεις εθνικού πλαισίου που σχετίζονται με θέματα Περιβαλλοντικής Προστασίας, καθώς και τις ενωσιακές και εθνικές πολιτικές -στόχους σε σχέση με τις ΑΠΕ και εξετάζεται η συνάφεια του με άλλα Εθνικά και Περιφερειακά εγκεκριμένα στρατηγικά σχέδια και προγράμματα.

4.ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΕΧΠ ΑΠΕ

Στο νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο ΑΠΕ έχουν εμπλουτιστεί οι περιοχές αποκλεισμού για τις εγκαταστάσεις ΑΠΕ. Σε όλες τις τεχνολογίες (αιολικά, φωτοβολταϊκά, ΜΥΗΕ, βιομάζα, γεωθερμία, αποθήκευση) προστίθενται νέες κατηγορίες αποκλεισμού όπως τα Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους και οι Περιοχές Άνευ Δρόμων. Η διεύρυνση αυτή διασφαλίζει την προστασία περιοχών με υψηλό φυσικό και οικολογικό ενδιαφέρον, που αφορά άμεσα την ΠΑΜΘ λόγω των διευρυμένων εκτάσεων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας και αξίας.

Επίσης, προστέθηκαν νέες μορφές ΑΠΕ (Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα, Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί, Ηλιοθερμικοί Σταθμοί). Η θεσμική αναγνώριση αυτών των τεχνολογιών δημιουργεί για πρώτη φορά ρυθμιστικό πλαίσιο για ενδεχόμενη αξιοποίηση του θαλάσσιου χώρου. Παράλληλα, προστέθηκαν οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας. Η θεσμοθέτηση ζωνών αποκλεισμού και κριτηρίων χωροθέτησης για συστήματα αποθήκευσης αντιμετωπίζει ένα θέμα με ιδιαίτερη σημασία για την ΠΑΜΘ δεδομένου της υψηλής παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.

Θεσπίζεται ανώτατο ποσοστό 1,5% κάλυψης εδάφους από φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις ανά Περιφερειακή Ενότητα. Πρόκειται για το πρώτο ποσοτικό όριο που τίθεται ειδικά για τις φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις, τεχνολογία για την οποία το ισχύον πλαίσιο δεν προβλέπει κανέναν αντίστοιχο περιορισμό. Η επιβολή ανώτατου ποσοστού αποτελεί κρίσιμο ζήτημα για τις Περιφερειακές Ενότητες της ΠΑΜΘ που έχουν ήδη συγκεντρώσει σημαντικό όγκο αδειοδοτημένης φωτοβολταϊκής ισχύος.

5. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΜΘ

Στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο ΠΧΠ Ανατολικής Μακεδονίας- Θράκης (υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/68605/1092/12.10.2018 Απόφαση Υπουργού και Αναπληρωτή Υπουργού) αναγνωρίζεται ότι στον τομέα της ενέργειας, με την ολοκλήρωση των βασικών υποδομών, η Περιφέρεια εξελίσσεται σταδιακά σε νέο ενεργειακό κέντρο της χώρας, εκμεταλλεζόμενη σε μεγάλο βαθμό την ποικιλία των διατιθέμενων ενεργειακών πόρων. Επισημαίνεται ότι έχει σημειωθεί πρόοδος στην παραγωγή και μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, στην ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου και στις επενδύσεις ΑΠΕ, ιδιαίτερα σε εγκαταστάσεις αιολικής ενέργειας. Μεγάλη ζήτηση παρουσιάζει και η ανάπτυξη φωτοβολταϊκών (Φ/Β) σταθμών και σημειώνεται ότι υλοποιούνται σταδιακά και σε σημαντικό βαθμό οι προβλέψεις για την ανάπτυξη της γεωθερμίας, με τον εντοπισμό αρκετών πεδίων κυμαινόμενης ποιότητας.

Ανάμεσα στους στόχους που τίθενται από το ΠΧΠ και σχετίζονται με την ανάπτυξη των ΑΠΕ είναι η αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής και ο περιορισμός των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των τομέων ενέργειας και μεταφορών δίδοντας προτεραιότητα στην ανάπτυξη των ΑΠΕ και στον επανασχεδιασμό του συστήματος μεταφορών στο πλαίσιο του περιφερειακού σχεδιασμού.

Στην χωροταξική ένταξη της Περιφέρειας στα ευρύτερα χωρικά σύνολα, παρουσιάζεται ως προϋπόθεση για την αποτελεσματική ενεργοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού της Περιφέρειας η αξιοποίηση της ενέργειας σε όλους τους τομείς. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι οι πολλοί και διαφοροποιημένοι ενεργειακοί πόροι, είτε συμβατικοί είτε από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και η αξιόλογη ενεργειακή υποδομή της Περιφέρειας, παρέχουν δυνατότητες για την ενίσχυση της θέσης της στον εθνικό κυρίως χώρο. Σε αυτή τη κατεύθυνση, η Περιφέρεια αυξάνει την ενεργειακή της κάλυψη σε ΑΠΕ και διερευνάται η ανάπτυξη της έρευνας ώστε να κεφαλαιοποιηθεί η εμπειρία σχετικά με τις ΑΠΕ για την παραγωγή τεχνολογίας.

Στην αναπτυξιακή προοπτική και εξέλιξη της Περιφέρειας, δίνεται ως κατεύθυνση η αξιοποίηση ενεργειακών πόρων και δυναμικού, με στροφή σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που θα μεγιστοποιούν τα οφέλη των ενεργειακών πηγών, υποδομών και δικτύων, αξιοποιώντας τις πιθανές συνέργειες σε όλα τα επίπεδα και με την ενεργό ένταξη της Περιφέρειας στα διεθνή ενεργειακά δίκτυα. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται, μάλιστα, στην αξιοποίηση της γεωθερμίας, του φυσικού αερίου και της βιομάζας για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος.

Στις ευρύτερες χωρικές ενότητες με ομοιογενή αναπτυξιακά χαρακτηριστικά που εντοπίζει το ισχύον ΠΧΠ, περιλαμβάνονται και χωρικές ενότητες ανάπτυξης ενέργειας από ΑΠΕ. Η πρώτη (και σημαντικότερη από άποψη μεγέθους και δυναμικού) χωρική ενότητα συμπίπτει με την Περιοχή Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ) 1 του ισχύοντος ΕΧΠ-ΑΠΕ στο ανατολικό τμήμα του ορεινού όγκου

της Ροδόπης και στις ορεινές περιοχές της Π.Ε. Έβρου. Η δεύτερη ενότητα περιλαμβάνει σημαντικό τμήμα του Φαλακρού Όρους στην Π.Ε. Δράμας. Στις ανωτέρω δύο χωρικές ενότητες αναφέρεται ότι προωθείται συστηματικά και κατά προτεραιότητα η ανάπτυξη αιολικών πάρκων, καθώς και η εξειδίκευση σχετικών όρων και περιορισμών εγκατάστασης αιολικών πάρκων για την καλύτερη δυνατή οργάνωση της δραστηριότητας και τη βέλτιστη αντιμετώπιση των συνεργιστικών επιπτώσεων στο φυσικό περιβάλλον (και ιδίως στην ορνιθοπανίδα).

Στην χωρική οργάνωση και ανάπτυξη του παράκτιου, ορεινού και νησιωτικού χώρου, στην ενότητα που σχετίζεται με τον ορεινό χώρο, αναφέρεται ότι στην ανθρωπογεωγραφική ενότητα Ανατολικής Ροδόπης προωθείται η ανάπτυξη των ΑΠΕ στα Αρριανά, ενώ στον χωρικό προσδιορισμό των βιώσιμων αναπτυξιακών ενοτήτων, αναφέρεται ότι ενότητες ανάπτυξης ΑΠΕ περιλαμβάνονται στις αναπτυξιακές ενότητες Δ.Ε. Δράμας, Δ.Ε. Σαπών-Δήμου Αρριανών και Δήμου Σουφλίου-Πάρκου Δαδιάς.

Στην χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων τεχνικής υποδομής, στην ενότητα που σχετίζεται με την ενέργεια, δίνεται ως κατεύθυνση η ανάπτυξη όλων των ενεργειακών πηγών, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των ΑΠΕ (αιολικό δυναμικό, υδατικοί πόροι, γεωθερμικά πεδία), με γνώμονα την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και του τοπίου της Περιφέρειας. Στην χωρική διάρθρωση, εξειδίκευση και συμπληρωματικότητα των παραγωγικών δραστηριοτήτων, στην ενότητα που σχετίζεται με τις βασικές μονάδες ενέργειας, περιλαμβάνονται κατευθύνσεις για την εγκατάσταση νέων ή την ανανέωση λειτουργίας υφιστάμενων ΜΥΗΕ, καθώς για τα Φ/Β συστήματα και επισημαίνεται ως κρίσιμο το ζήτημα της προστασίας της ορνιθοπανίδας στην ΠΑΠ 1.

Στις βασικές προτεραιότητες για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς και συγκεκριμένα στις κατευθύνσεις για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος αναφέρεται το αυξημένο ενδιαφέρον που παρουσιάζεται στην ΠΑΠ 1 για την ανάπτυξη αιολικών πάρκων, επισημαίνονται οι απειλές για την ορνιθοπανίδα και δίνονται κατευθύνσεις για ενιαία θεώρηση στη διαχείριση μιας ευρύτερη περιοχής, καθώς και αναφορικά με τη σωρευτική εκτίμηση των επιπτώσεων από τα αιολικά πάρκα. Στις κατευθύνσεις στρατηγικής για το Τοπίο, δίνεται ως κατεύθυνση ειδικότερα για μία ζώνη (Ζώνη κάμπου Ξάνθης-Κομοτηνής: Πόρτο Λάγος, Λίμνη Βιστωνίδα και λιμνοθάλασσες) που ορίζεται ως Τοπίο Περιφερειακής αξίας, η αποφυγή εγκατάστασης Φ/Β συστημάτων γύρω από τις λιμνοθάλασσες».

Σε σχέση με τη εγκαταστάσεις για Βιομάζα – βιοαέριο – βιορρευστά αναφέρονται τα εξής στη ΣΜΠΕ:

«Καταγράφονται ως λειτουργούντες και ώριμοι προς υλοποίηση: α) Οι σταθμοί βιομάζας > 1 MW με άδεια λειτουργίας και άδεια εγκατάστασης και β) Οι σταθμοί βιομάζας, βιοαερίου και βιορρευστών με καταχώρηση πολυγώνου. Όριμο ενδιαφέρον καταγράφεται σε όλες σχεδόν τις Περιφέρειες με έμφαση στις πεδινές – αγροτικές ζώνες Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Θεσσαλίας και Ηπείρου. Η εγκατεστημένη ισχύς λειτουργούντων και ώριμων προς λειτουργία σταθμών ανέρχεται σε 195,57 MW».

Οι αναφερόμενες στην ΣΜΠΕ Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, είναι οι κάτωθι:

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	ΔΡΑΜΑΣ
ΣΙΤΑΓΡΩΝ	ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	ΔΡΑΜΑΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΕΒΡΟΥ
ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΗΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΕΒΡΟΥ

ΦΕΡΩΝ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΕΒΡΟΥ
ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	ΕΒΡΟΥ
ΜΕΤΑΞΑΔΩΝ	ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	ΕΒΡΟΥ
ΒΥΣΣΑΣ	ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	ΕΒΡΟΥ
ΚΥΠΡΙΝΟΥ	ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	ΕΒΡΟΥ
ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ	ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	ΕΒΡΟΥ
ΤΡΙΓΩΝΟΥ	ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	ΕΒΡΟΥ
ΟΡΦΕΑ	ΣΟΥΦΛΙΟΥ	ΕΒΡΟΥ
ΣΟΥΦΛΙΟΥ	ΣΟΥΦΛΙΟΥ	ΕΒΡΟΥ
ΤΥΧΕΡΟΥ	ΣΟΥΦΛΙΟΥ	ΕΒΡΟΥ
ΟΡΦΑΝΟΥ	ΠΑΓΓΑΙΟΥ	ΚΑΒΑΛΑΣ
ΑΒΔΗΡΩΝ	ΑΒΔΗΡΩΝ	ΞΑΝΘΗΣ
ΒΙΣΤΩΝΙΔΟΣ	ΑΒΔΗΡΩΝ	ΞΑΝΘΗΣ
ΣΕΛΕΡΟΥ	ΑΒΔΗΡΩΝ	ΞΑΝΘΗΣ
ΞΑΝΘΗΣ	ΞΑΝΘΗΣ	ΞΑΝΘΗΣ
ΑΡΡΙΑΝΩΝ	ΑΡΡΙΑΝΩΝ	ΡΟΔΟΠΗΣ
ΚΕΧΡΟΥ	ΑΡΡΙΑΝΩΝ	ΡΟΔΟΠΗΣ
ΟΡΓΑΝΗΣ	ΑΡΡΙΑΝΩΝ	ΡΟΔΟΠΗΣ
ΦΙΛΛΥΡΑΣ	ΑΡΡΙΑΝΩΝ	ΡΟΔΟΠΗΣ
ΑΜΑΞΑΔΩΝ	ΙΑΣΜΟΥ	ΡΟΔΟΠΗΣ
ΙΑΣΜΟΥ	ΙΑΣΜΟΥ	ΡΟΔΟΠΗΣ
ΣΩΣΤΟΥ	ΙΑΣΜΟΥ	ΡΟΔΟΠΗΣ

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κατέχει λοιπόν εξέχουσα θέση, τόσο λόγω του αιολικού και φωτοβολταϊκού δυναμικού της, όσο και λόγω του ρόλου της ως κόμβου διεθνών ενεργειακών διασυνδέσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς 2024 – 2033 (ΔΠΑ) του ΑΔΜΗΕ, η ΠΑΜΘ εμφανίζει σημαντική εγκατεστημένη ισχύ σε όλες τις κατηγορίες ΑΠΕ που συνδέονται τόσο στο Σύστημα Μεταφοράς του ΑΔΜΗΕ όσο και στο Δίκτυο Διανομής (ΔΕΔΔΗΕ).

Πίνακας: Εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης αιολικής ενέργειας

Κατηγορία	Ισχύς (MW)
Σε λειτουργία – ΑΔΜΗΕ	460,2
Με Οριστική Προσφορά Σύνδεσης – ΑΔΜΗΕ	54,5
Σε λειτουργία – ΔΕΔΔΗΕ	17,7
Σύνολο αιολικής ισχύος	532,4

Πίνακας: Εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας

Κατηγορία	Ισχύς (MW)
Σε λειτουργία – ΑΔΜΗΕ	0,0
Με Οριστική Προσφορά Σύνδεσης – ΑΔΜΗΕ	499,6
Σε λειτουργία – ΔΕΔΔΗΕ	531,8
Με Οριστική Προσφορά Σύνδεσης – ΔΕΔΔΗΕ	158,0
Σύνολο φωτοβολταϊκής ισχύος	1.189,4

Πίνακας: Λοιπές ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ

Κατηγορία	Ισχύς (MW)
-----------	------------

Βιομάζα / Βιοαέριο (σε λειτουργία + ΟΠΣ)	10,7
Μικρά Υδροηλεκτρικά – ΜΥΗΣ (σε λειτουργία + ΟΠΣ)	12,9
ΣΗΘΥΑ (σε λειτουργία)	52,6
Σύνολο λοιπών ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ	76,2

Το συνολικό άθροισμα εγκατεστημένης ισχύος από ΑΠΕ στην Περιφέρεια ανέρχεται σε περίπου **1.800 MW**. Η ΠΑΜΘ κατατάσσεται τρίτη μεταξύ όλων των περιφερειών σε **αιολική εγκατεστημένη ισχύ**, μετά τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (~3.463 MW), Πελοποννήσου (~1.025 MW), Δυτικής Ελλάδας (~810 MW) και Δυτικής Μακεδονίας (~773 MW).

Εντός της ΠΑΜΘ εντοπίζεται το Κέντρο Υπερυψηλής Τάσης (ΚΥΤ) Νέας Σάντας, το οποίο αποτελεί τον κεντρικό κόμβο των διεθνών ηλεκτρικών διασυνδέσεων της χώρας προς την Ανατολή. Ειδικότερα:

- Υφιστάμενη Γραμμή Μεταφοράς 400 kV προς Βουλγαρία: ονομαστική ικανότητα 2.000 MVA. Η δεύτερη διασυνδεδετική γραμμή τέθηκε σε λειτουργία τον Ιούνιο 2023, αυξάνοντας τη συνολική μεταφορική ικανότητα στο σύνορο Ελλάδας–Βουλγαρίας σε 1.400 MW προς Βουλγαρία και 1.700 MW προς Ελλάδα.
- Υφιστάμενη Γραμμή Μεταφοράς 400 kV προς Τουρκία: ονομαστική ικανότητα 2.000 MVA.
- Νέα σχεδιαζόμενη Γραμμή Μεταφοράς 400 kV Ελλάδας–Τουρκίας, με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2029, συνολικού μήκους ~130 km (70 km εντός ελληνικού εδάφους). Η νέα γραμμή θα προσθέσει 600 MW μεταφορικής ικανότητας και στις δύο κατευθύνσεις.
- Νέα σχεδιαζόμενη Γραμμή Μεταφοράς 400 kV Φιλίππων – Νέας Σάντας (εντός της ΠΑΜΘ), ως συνοδό έργο ενίσχυσης του εσωτερικού δικτύου.

Βάσει των ανωτέρω στοιχείων, η ΠΑΜΘ καθίσταται κρίσιμο σταυροδρόμι για τις ενεργειακές μεταφορές στη νοτιοανατολική Ευρώπη.

Στο εσωτερικό της Περιφέρειας καταγράφεται σημαντικό αιολικό δυναμικό στα πεδινά και ημιορεινά τμήματα των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ) Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου. Παράλληλα, καταγράφονται σημαντικά ποσοστά ηλιακού δυναμικού στις ΠΕ Καβάλας, Δράμας και Ξάνθης, με ετήσια ηλιακή ακτινοβολία 1.450 kWh/m². Αναφορικά με το υδροηλεκτρικό δυναμικό, λειτουργούν ήδη μεγάλοι ΥΗΣ στον Νέστο, ο οποίος αποτελεί ευαίσθητο οικοσύστημα.

Ακόμη σημειώνεται ότι η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΠΑΜΘ) αποτελεί μία από τις πλέον περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές της Ελλάδας, καθώς συγκεντρώνει σημαντικό αριθμό προστατευόμενων οικοσυστημάτων και περιοχών υψηλής οικολογικής αξίας. Στην επικράτειά της περιλαμβάνονται εκτεταμένες περιοχές του δικτύου Natura 2000, εθνικά πάρκα, υγρότοποι διεθνούς σημασίας και ορεινά δασικά οικοσυστήματα που φιλοξενούν σπάνια και απειλούμενα είδη χλωρίδας και πανίδας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν το Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς, ένας από τους σημαντικότερους βιότοπους αρπακτικών πτηνών στην Ευρώπη, το Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, το οποίο περιλαμβάνει το σύμπλεγμα των λιμνοθαλασσών του Νέστου, της Βιστωνίδας και της Ισμαρίδας, καθώς και η οροσειρά της Ροδόπης, η οποία διακρίνεται για τα εκτεταμένα δασικά οικοσυστήματα, την πλούσια βιοποικιλότητα και την παρουσία πολυάριθμων προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων. Η συνύπαρξη αυτών των ιδιαίτερα σημαντικών φυσικών περιοχών καθιστά την ΠΑΜΘ μία από τις πιο ευαίσθητες περιφέρειες της χώρας ως προς τη χωροθέτηση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς απαιτείται η εξισορρόπηση της ενεργειακής ανάπτυξης με τη διατήρηση της οικολογικής ακεραιότητας και των οικοσυστημάτων.

6. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Στην παρούσα ΣΜΠΕ προσδιορίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται όλες οι σημαντικές επιπτώσεις που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εφαρμογή-υλοποίηση του σχεδίου και συνέχεια προσδιορίζονται μέτρα πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή των δράσεων του σχεδίου.

Τα προτεινόμενα μέτρα αφορούν στις περιβαλλοντικές παραμέτρους-τομείς όπου εντοπίστηκαν δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις, δηλ.:

Βιοποικιλότητα –Χλωρίδα – Πανίδα, Έδαφος, Ύδατα, Τοπίο, Ακουστικό περιβάλλον – Θόρυβος.

Κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι προτείνονται μέτρα για την προστασία του τοπίου. Τα μέτρα αυτά αφορούν κατά βάση τις εγκαταστάσεις αιολικής και ηλιακής ενέργειας (οι υπόλοιπες μορφές ΑΠΕ έχουν σχετικά περιορισμένο οπτικό αποτύπωμα). Η προστασία του τοπίου επιτυγχάνεται κυρίως με τη θέσπιση περιοχών καταλληλότητας – αποκλεισμού, τη θέσπιση κανόνων – κριτηρίων χωροθέτησης και ένταξης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ στο τοπίο και την πρόταση εκπόνησης Μελετών Ορατότητας – Οπτικής Όχλησης στη φάση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης (ΜΠΕ) για όλα τα έργα εκμετάλλευσης αιολικής και ηλιακής ενέργειας.

Επιπρόσθετα, στη ΣΜΠΕ αναφέρονται τα μέτρα για τις άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους –τομείς που ήδη έχουν ενταχθεί στο προτεινόμενο ΕΧΠ-ΑΠΕ βάσει των οποίων εκτιμήθηκαν ως θετικές ή ουδέτερες –μηδενικές οι επιπτώσεις του σχεδίου στους τομείς αυτούς (Πολιτιστική κληρονομιά, κλπ).

Οι περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης ΑΠΕ, το σύνολο των προτεινόμενων μέτρων καθώς και τα πρόσθετα περιοριστικά μέτρα χωροθέτησης που περιλαμβάνονται στο υπό μελέτη σχέδιο (ελάχιστες αποστάσεις εγκαταστάσεων ΑΠΕ από άλλες χρήσεις, κλπ), συνιστούν ένα αποτελεσματικό πλαίσιο κατευθύνσεων με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος.

Περαιτέρω, ο επακριβής προσδιορισμός των μέτρων αντιμετώπισης υλοποιείται κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων που προβλέπονται από το υπό μελέτη σχέδιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου Α του Ν. 4014/2011. Σαν γενική απαίτηση, πρέπει να ικανοποιούνται όλα τα όρια που ορίζει η νομοθεσία για τις εκπομπές ρυπαντικών φορτίων στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα και το έδαφος, την τήρηση

της στάθμης του θορύβου, τις προβλεπόμενες διαδικασίες για την διαχείριση αποβλήτων κ.α.

Τέλος, η ΣΜΠΕ περιγράφει ένα σύγχρονο και ευέλικτο σύστημα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του Σχεδίου, ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα καταγραφής και έγκαιρου εντοπισμού και αντιμετώπισης των επιπτώσεων.

7. ΑΠΟΨΕΙΣ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΥΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΧΠ ΑΠΕ

- Δεν προβλέπεται καμία χρονική αναστολή εγκατάστασης ΑΠΕ σε αναδασωτέες εκτάσεις που έχουν πληγεί από πυρκαγιά. Στην παρ. 4 του άρθρου 5 επιτρέπεται η χωροθέτηση αιολικών εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη αποκατάστασης οικοσυστημάτων όπως αυτό της Διαδιάς στην ΠΕ Έβρου.
- Η αναφορά στο ΕΧΠ Τουρισμού (παρ. 13 αρ. 5 και παρ. 3 αρ. 27) παραμένει ασύμβατη με την τρέχουσα κατηγοριοποίηση του υπό διαβούλευση ΕΧΠ Τουρισμού, δημιουργώντας ερμηνευτική ασάφεια ως προς τις τουριστικά ανεπτυγμένες περιοχές της ΠΑΜΘ.
- Δεν τίθεται μεταβατική ρύθμιση για περιοχές χωρίς ισχύον πολεοδομικό σχέδιο Α' επιπέδου. Στην παρ. 14 του άρθρου 5, ο αποκλεισμός χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων εξαρτάται από την πρόβλεψη του πολεοδομικού σχεδιασμού Α' επιπέδου, χωρίς να καλύπτει ούτε το ενδεχόμενο πλήρους απουσίας τέτοιου σχεδίου, ούτε την περίπτωση παρωχημένου

σχεδίου του οποίου οι διατάξεις έχουν στην πράξη ξεπεραστεί από τις εξελίξεις της περιοχής.

- Δεν προβλέπεται κανένα ρυθμιστικό πλαίσιο για την αξιοποίηση της κυματικής ή άλλων μορφών θαλάσσιας ενέργειας πέραν των υπεράκτιων αιολικών και των πλωτών φωτοβολταϊκών. Το άρθρο 2 παρ. 1 αναγνωρίζει ρητά τη «θαλάσσια ενέργεια» ως κατηγορία ΑΠΕ, ωστόσο κανένα από τα κεφάλαια Γ έως Η του σχεδίου δεν καθορίζει περιοχές προτεραιότητας, περιοχές αποκλεισμού ή κριτήρια χωροθέτησης για κυματική ή παλιρροιακή ενέργεια. Παρόλο που το σχέδιο ΚΥΑ επικαλείται την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Μια στρατηγική της ΕΕ για την αξιοποίηση του δυναμικού των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον» [COM(2020) 741], η οποία αναγνωρίζει ότι η Μεσόγειος Θάλασσα και ιδίως τα νησιά της ΕΕ διαθέτουν μεγάλο δυναμικό στον τομέα των διαφόρων μορφών θαλάσσιας ενέργειας και μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των υπεράκτιων πηγών ενέργειας της ΕΕ, δεν προβλέπει κριτήρια χωροθέτησης για την εκμετάλλευση της θαλάσσιας ενέργειας.

Λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, καθώς και την ανάγκη διασφάλισης της φέρουσας ικανότητας των επιμέρους χωρικών ενοτήτων, της προστασίας του φυσικού, πολιτιστικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της διατήρησης της βιωσιμότητας των λοιπών παραγωγικών δραστηριοτήτων, καθίσταται αναγκαίο η ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) να διέπεται από τις αρχές της χωρικής ισορροπίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της πρόληψης των σωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Παράλληλα, η χωροθέτηση των σχετικών έργων θα πρέπει να διασφαλίζει την προστασία των τοπικών κοινωνιών και τη συμβατότητα με τις υφιστάμενες οικονομικές δραστηριότητες, ώστε η ενεργειακή μετάβαση να επιτυγχάνεται χωρίς να υπονομεύεται η κοινωνική συνοχή και η αναπτυξιακή προοπτική της Περιφέρειας.

Η ανάπτυξη των ΑΠΕ οφείλει να πραγματοποιείται σύμφωνα με όρους χωρικής ισορροπίας, βιωσιμότητας, πρόληψης σωρευτικών επιπτώσεων και ουσιαστικής προστασίας των τοπικών κοινωνιών και των λοιπών παραγωγικών δραστηριοτήτων.

- **Πρόταση για αναστολή εγκατάστασης ΑΠΕ σε αναδασωτέες περιοχές**

Προτείνεται η θέσπιση ρητής αναστολής εγκατάστασης οποιουδήποτε έργου ΑΠΕ σε εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί ως αναδασωτέες μετά από πυρκαγιά, για χρονικό διάστημα επαρκές ώστε να αναγεννηθεί η χλωρίδα και η πανίδα της περιοχής.

Οι αναδασωτέες εκτάσεις φέρουν αυξημένη νομική προστασία (άρθρα 24 και 117 Συντάγματος, Ν. 998/1979). Η εγκατάσταση ΑΠΕ κατά τη φάση αναγέννησης αποτελεί εμπόδιο στην εκπλήρωση του στόχου της αναδάσωσης και επιτείνει τον κίνδυνο διάβρωσης εδαφών. Στην ΠΑΜΘ, μεγάλες εκτάσεις της ΠΕ Έβρου – ιδίως στην περιοχή του δάσους Δαδιάς – έχουν πληγεί από πυρκαγιές και βρίσκονται σε στάδιο αποκατάστασης.

- **Πρόταση για δημιουργία Περιφερειακών Φορέων Διαχείρισης**

Προτείνεται η θεσμοθέτηση Περιφερειακών Φορέων – Παρατηρητηρίων ΑΠΕ, αρμόδιων για την εξειδίκευση των κατευθύνσεων του ΕΧΠ ΑΠΕ σε περιφερειακό επίπεδο. Τα Παρατηρητήρια αυτά θα ασκούν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Δημιουργία και τήρηση Περιφερειακού Μητρώου Φέρουσας Ικανότητας ανά χωρική ενότητα και ανά τεχνολογία ΑΠΕ.
- Κατηγοριοποίηση του χώρου σε μικρότερες χωρικές ενότητες, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής.

- Εξειδίκευση περιοχών αποκλεισμού ανά είδος ΑΠΕ, πέραν των εθνικών καθοριζόμενων ζωνών.
- Δημιουργία και συνεχής ενημέρωση Ψηφιακού Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών σε συνεργασία με τον υφιστάμενο Γεωπληροφορικό Χάρτη της ΡΑΑΕΥ, προσβάσιμου στο κοινό, με απεικόνιση υφιστάμενων και αδειοδο- τημένων εγκαταστάσεων ΑΠΕ, ζωνών αποκλεισμού και δεικτών κορεσμού.

- **Πρόταση για Ειδικό Συνοδευτικό Παράρτημα ΠΧΠ (Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο)**

Στο πλαίσιο της πρότασης δημιουργίας περιφερειακών φορέων διαχείρισης για την εξειδίκευση των κατευθύνσεων του ΕΧΠ, προτείνεται η σύνταξη ειδικού παραρτήματος του ισχύοντος ΠΧΠ, όπως ορίζεται στην παρ. 3 του αρ. 6 του Ν. 4447/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ειδικότερα, στην κατηγορία Ι του άρθρου 29 του Σχεδίου ΚΥΑ προτείνεται να συμπεριληφθεί η ακόλουθη παράγραφος:

«Απαιτείται η σύνταξη συνοδευτικών παραρτημάτων για τα ΠΧΠ, προκειμένου να εξετασθούν τα κατάλληλα ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά που παρουσιάζει η κάθε Περιφέρεια, να γίνει υπολογισμός των κατάλληλων δεικτών Φέρουσας Ικανότητας και να εξειδικευτούν περαιτέρω τα κριτήρια χωροθέτησης στις ανάγκες της κάθε Περιφέρειας.»

- **Πρόταση για χωρική περιγραφή και χαρτογραφική αποτύπωση των Περιοχών Επιτάχυνσης**

Ο καθορισμός Περιοχών Επιτάχυνσης, ως ειδικών χωρικών ζωνών κατάλληλων για ταχύτερη αδειοδότηση ΑΠΕ και συνοδών υποδομών, οφείλει να πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των περιοχών αποκλεισμού ανά είδος ΑΠΕ, τόσο αυτών που ορίζονται από το ΕΧΠ/ΑΠΕ όσο και αυτών που απορρέουν από την περιφερειακή εξειδίκευση.
- Να αξιολογούνται τα τρέχοντα επίπεδα κορεσμού από εγκαταστάσεις ΑΠΕ, ώστε να αποφεύγεται η περαιτέρω επιβάρυνση ήδη κορεσμένων περιοχών.
- Να αποκλείονται ρητά εκτάσεις γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της γεωργίας για την οικονομία της ΠΑΜΘ.
- Οι ζώνες Επιτάχυνσης να αποτελούν υποσύνολο ευρύτερων περιοχών με χαμηλές συγκρούσεις χρήσεων γης, διασφαλίζοντας ότι η ταχύτερη αδειοδότηση δεν μετατοπίζει αναπτυξιακές πιέσεις σε ευαίσθητους χώρους.

Οι Περιοχές Επιτάχυνσης δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν ως εργαλείο περαιτέρω συμπύκνωσης ΑΠΕ σε ήδη επιβαρυσμένες περιοχές, αλλά ως μέσο χωρικής αναδιανομής της ανάπτυξης προς πιο ανθεκτικούς και κατάλληλους χώρους.

- **Πρόταση για διευκρίνηση των τουριστικά ανεπτυγμένων περιοχών**

Στο άρθρο 5 (ζώνες αποκλεισμού αιολικών) και στο άρθρο 27 παρ. 3 του σχεδίου ΚΥΑ γίνεται παραπομπή στην κατηγοριοποίηση του υπό εκπόνηση Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό, χρησιμοποιώντας τον όρο «υψηλής τουριστικής ανάπτυξης». Η παραπομπή αυτή εγείρει ζητήματα ασάφειας, για τους ακόλουθους λόγους:

- Το νέο ΕΧΠ Τουρισμού, που βρισκόταν σε διαβούλευση τον Μάιο 2026, δεν περιλαμβάνει κατηγορία «υψηλής τουριστικής ανάπτυξης». Οι τουριστικά ανεπτυγμένες περιοχές εντάσσονται στην κατηγορία (Β), ενώ υπάρχει και η κατηγορία (Α) στην οποία περιλαμβάνονται περιοχές που δέχονται μεγαλύτερες τουριστικές πιέσεις.
- Ο αποκλεισμός βάσει του τουριστικού χαρακτήρα δεν προσδιορίζεται με επαρκή ακρίβεια, δημιουργώντας ασαφείς τελικές ζώνες αποκλεισμού.

- Το ΕΧΠ Τουρισμού κατηγοριοποιεί τις περιοχές σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων, ωστόσο υπάρχουν ΔΕ με διττό ρόλο που δεν παρουσιάζουν σε ολόκληρη την έκταση τους τουριστικές πιέσεις. Ο αποκλεισμός ολόκληρων ΔΕ λόγω του τουριστικού τους χαρακτήρα είναι δεσμευτικός.

Προτείνεται η επικαιροποίηση του Σχεδίου ΚΥΑ ώστε να υιοθετεί τη ρητή κατηγοριοποίηση της τελευταίας δημοσιευθείσας έκδοσης του ΕΧΠ Τουρισμού, με αντίστοιχη αναθεώρηση των άρθρων που γίνεται αναφορά, και με σαφή ορισμό ποιες κατηγορίες ενεργοποιούν αποκλεισμό ή περιορισμό εγκατάστασης ΑΠΕ. Επίσης, προτείνεται η αλλαγή της περιγραφής της συγκεκριμένης κατηγορίας από «αποκλεισμού» σε «ειδικής διερεύνησης» και να εξειδικευτούν οι ενότητες αποκλεισμού στο ΠΧΠ.

- **Πρόταση για σύνδεση με Πολεοδομικό Σχεδιασμό 1ου επιπέδου**

Το άρθρο 5 παρ. 14 του σχεδίου ΚΥΑ αποκλείει τις εκτός σχεδίου περιοχές «στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου (παλαιότερα εν ισχύ ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και ΤΠΣ/ΕΠΣ) η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής». Διαπιστώνονται τα ακόλουθα προβλήματα εφαρμογής:

- Ο πολεοδομικός σχεδιασμός Α' επιπέδου παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις ή είναι ξεπερασμένος σε μεγάλο μέρος της ΠΑΜΘ (Δήμος Δράμας, Δήμος Κομοτηνής, Δήμος Καβάλας κ.λπ.), αφήνοντας αδιευκρίνιστη την έκταση της ζώνης αποκλεισμού.
- Η αβεβαιότητα ευνοεί στρεβλώσεις. Υπάρχει κίνδυνος να αξιοποιηθεί η απουσία σχεδίου ως παράθυρο εγκατάστασης ΑΠΕ σε περιοχές που έχουν τουριστικό χαρακτήρα.

Προτείνεται να θεσπιστεί επίσης μεταβατική διάταξη για τις περιοχές χωρίς ισχύον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου, η οποία να αναστέλλει την αδειοδότηση μέχρι την κατάρτισή του ή να ορίζει αξιολόγηση επί της βάσης τεκμαρτών κριτηρίων τουριστικής λειτουργίας.

- **Πρόταση για διαχείριση σωρευτικών επιπτώσεων σε κορεσμένες περιοχές**

Τμήματα της Περιφέρειας παρουσιάζουν ήδη υψηλή πυκνότητα αδειοδοτημένων ή λειτουργούντων έργων ΑΠΕ. Το υπό διαβούλευση Σχέδιο δεν προβλέπει ρητό μηχανισμό αξιολόγησης και διαχείρισης σωρευτικών επιπτώσεων ανά χωρική ενότητα. Στο πλαίσιο της πρότασης δημιουργίας περιφερειακών φορέων διαχείρισης για την εξειδίκευση των κατευθύνσεων του ΕΧΠ, προτείνονται:

- Να θεσπιστεί υποχρεωτική αξιολόγηση σωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ανά χωρική ενότητα, ως προϋπόθεση αδειοδότησης νέων έργων ΑΠΕ σε αυτή την ενότητα.
- Να καθοριστούν δείκτες Φέρουσας Ικανότητας που θα αναλύονται στα υποκείμενα πλαίσια σχεδιασμού και, εάν υπερβαίνονται, θα αναστέλλουν αυτόματα τη χορήγηση νέων αδειών έως την επικαιροποίησή τους.
- Ο μηχανισμός αυτός να λειτουργεί υποχρεωτικά σε διαβούλευση με τοπικές αρμόδιες αρχές.

- **Πρόταση για ενίσχυση δικτύου μεταφοράς ως προαπαιτούμενο αδειοδότησης**

Το ΔΠΑ 2024-2033 του ΑΔΜΗΕ επισημαίνει ρητά τον προβληματισμό για το δίκτυο 400kV στην ΠΑΜΘ ως δομικό εμπόδιο στην απορρόφηση νέας παραγωγής ΑΠΕ. Η χορήγηση νέων αδειών ΑΠΕ χωρίς παράλληλη πρόοδο στα έργα ενίσχυσης δικτύου δημιουργεί δέσμευση ισχύος χωρίς αντίστοιχη μεταφορική δυνατότητα, επιβαρύνοντας συστηματικά το Σύστημα Μεταφοράς.

Προτείνεται να συμπεριληφθεί στο ΕΧΠ/ΑΠΕ ρητή πρόβλεψη ότι η αδειοδότηση νέων έργων ΑΠΕ μεγάλης ισχύος σε περιοχές με καταγεγραμμένη ανεπάρκεια δικτύου μεταφοράς εξαρτάται από την πιστοποιημένη έναρξη υλοποίησης των αναγκαίων έργων ενίσχυσης.

Παράλληλα, προτείνεται να ορισθεί ο ΑΔΜΗΕ ως υποχρεωτικός γνωμοδοτών φορέας για εγκαταστάσεις ΑΠΕ σε περιοχές όπου το Σύστημα Μεταφοράς παρουσιάζει κορεσμό ή επικείμενες ανεπάρκειες, κατ' αναλογία με τον ρόλο του ΔΕΔΔΗΕ στο Δίκτυο Διανομής.

- **Πρόταση για θεσμοθέτηση πλαισίου χωροθέτησης για την κυματική και λοιπές μορφές θαλάσσιας ενέργειας**

Παρά το γεγονός ότι η παρ. 1 του άρθρου 2 του σχεδίου ΚΥΑ αναγνωρίζει τη θαλάσσια ενέργεια ως κατηγορία ΑΠΕ, το σχέδιο δεν περιλαμβάνει κεφάλαιο με περιοχές προτεραιότητας, περιοχές αποκλεισμού ή κριτήρια χωροθέτησης για την κυματική, παλιρροιακή ή άλλη μορφή θαλάσσιας ενέργειας πέραν των υπεράκτιων αιολικών και των πλωτών φωτοβολταϊκών. Προτείνεται η συμπλήρωση του σχεδίου με αντίστοιχο κεφάλαιο, κατ' αναλογία με τα Κεφάλαια Γ έως Η, ώστε να καλύπτεται το σύνολο των μορφών ΑΠΕ που ο ίδιος ο ορισμός του άρθρου 2 αναγνωρίζει.

8. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΡΘΡΩΝ ΤΗΣ ΥΠΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΥΑ ΕΧΠ ΤΩΝ ΑΠΕ ΒΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Άρθρο 5 «Περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας αιολικών εγκαταστάσεων»

- Προτείνεται η επικαιροποίηση της παρ. 13 ώστε να υιοθετεί τη ρητή κατηγοριοποίηση της τελευταίας δημοσιευθείσας έκδοσης του ΕΧΠ Τουρισμού και σαφή ορισμό για το ποιες κατηγορίες ενεργοποιούν αποκλεισμό ή περιορισμό χωροθέτησης αιολικών μονάδων.
- Προτείνεται η ένταξη πρόβλεψης για τις εκτός σχεδίου περιοχές που δεν διέπονται από διατάξεις πολεοδομικού σχεδιασμού Α' επιπέδου.

Άρθρο 6 «Ειδικά κριτήρια χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων στην ηπειρωτική χώρα»

Στο εν λόγω άρθρο, το Σχέδιο ΚΥΑ, διατηρεί την κατηγοριοποίηση που γίνεται στην υπ' αρ. 49828/12.11.2008 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης «Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού» (Β' 2464), της οποίας οι διατάξεις καταργούνται στο ΑΡΘΡΟ ΤΡΙΤΟ.

Άρθρο 8 «Ειδικά κριτήρια χωροθέτησης αιολικών μονάδων στον νησιωτικό χώρο»

Προτείνεται να συμπεριληφθεί εναλλακτικός περιορισμός (π.χ. 0,53 Α/Γ ανά 1000 στρ.).

Άρθρο 9 «Ειδικά κριτήρια χωροθέτησης αιολικών μονάδων στον θαλάσσιο χώρο»

Προτείνεται η εξειδίκευση των κριτηρίων χωροθέτησης Υπεράκτιων Αιολικών Μονάδων στα επικείμενα Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια.

Άρθρο 17 «Ειδικά κριτήρια χωροθέτησης θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών»

Προτείνεται τα επικείμενα Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια να καθορίσουν εξειδικευμένα κριτήρια για τη χωροθέτηση Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών.

Προσθήκη επιπλέον Κεφαλαίου για την θαλάσσια ενέργεια

Προτείνεται η συμπλήρωση του σχεδίου με αντίστοιχο κεφάλαιο, κατ' αναλογία με τα Κεφάλαια Γ έως Η, όπου θα ορίζονται περιοχές προτεραιότητας, περιοχές αποκλεισμού ή κριτήρια χωροθέτησης για την κυματική, παλιρροιακή ή άλλη μορφή θαλάσσιας ενέργειας πέραν των υπεράκτιων αιολικών και των πλωτών φωτοβολταϊκών.

Άρθρο 27 «Κατευθύνσεις για τη συνέργεια με τα υπόλοιπα ΕΧΠ»

Προτείνεται η επικαιροποίηση της παρ. 3 ώστε να υιοθετεί τη ρητή κατηγοριοποίηση της τελευταίας δημοσιευθείσας έκδοσης του ΕΧΠ Τουρισμού και με σαφή ορισμό ποιες κατηγορίες ενεργοποιούν αποκλεισμό ή περιορισμό χωροθέτησης αιολικών μονάδων.

Άρθρο 29 «Πρόγραμμα Ενεργειών και Προτεραιοτήτων»

Προτείνεται η σύνταξη ειδικού παραρτήματος του ισχύοντος ΠΧΠ, όπως ορίζεται στην παρ. 3 του αρ. 6 του Ν. 4447/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ειδικότερα, στην κατηγορία Ι του άρθρου 29 του Σχεδίου ΚΥΑ προτείνεται να συμπεριληφθεί η ακόλουθη παράγραφος:

«Απαιτείται η σύνταξη συνοδευτικών παραρτημάτων για τα ΠΧΠ, προκειμένου να εξετασθούν τα κατάλληλα ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά που παρουσιάζει η κάθε Περιφέρεια, να γίνει υπολογισμός των κατάλληλων δεικτών Φέρουσας Ικανότητας και να εξειδικευτούν περαιτέρω τα κριτήρια χωροθέτησης στις ανάγκες της κάθε Περιφέρειας.»

Επίσης, προτείνεται η αντικατάσταση της παρ. 1 κατηγορία ΙΙ του άρθρου 29 με τα κάτωθι:

Δημιουργία Περιφερειακών Φορέων – Παρατηρητηρίων ΑΠΕ, αρμόδιων για την εξειδίκευση των κατευθύνσεων του ΕΧΠ ΑΠΕ σε περιφερειακό επίπεδο. Τα Παρατηρητήρια αυτά θα ασκούν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Δημιουργία και τήρηση Περιφερειακού Μητρώου Φέρουσας Ικανότητας ανά χωρική ενότητα και ανά τεχνολογία ΑΠΕ.
- Κατηγοριοποίηση του χώρου σε μικρότερες χωρικές ενότητες, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής.
- Εξειδίκευση περιοχών αποκλεισμού ανά είδος ΑΠΕ, πέραν των εθνικών καθοριζόμενων ζωνών.
- Δημιουργία και συνεχής ενημέρωση Ψηφιακού Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών σε συνεργασία με τον υφιστάμενο Γεωπληροφορικό Χάρτη της ΡΑΑΕΥ, προσβάσιμου στο κοινό, με απεικόνιση υφιστάμενων και αδειοδοτημένων εγκαταστάσεων ΑΠΕ, ζωνών αποκλεισμού και δεικτών κορεσμού.

Άρθρο Δεύτερο «Τελικές και Μεταβατικές διατάξεις»

1. Προτείνεται η θέσπιση ρητής αναστολής εγκατάστασης οποιουδήποτε έργου ΑΠΕ σε εκτάσεις που έχουν χαρακτηρισθεί ως αναδασωτές μετά από πυρκαγιά, για χρονικό διάστημα επαρκές ώστε να αναγεννηθεί η χλωρίδα και η πανίδα της περιοχής.
2. Προτείνεται να θεσπιστεί επίσης μεταβατική διάταξη για τις περιοχές χωρίς ισχύον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου, η οποία να αναστέλλει την αδειοδότηση μέχρι την κατάρτισή του ή να ορίζει αξιολόγηση επί τη βάσης τεκμαρτών κριτηρίων τουριστικής λειτουργίας.
3. Προτείνεται να θεσπιστεί υποχρεωτική αξιολόγηση σωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ανά χωρική ενότητα, ως προϋπόθεση αδειοδότησης νέων έργων ΑΠΕ σε αυτή την ενότητα.
4. Προτείνεται να συμπεριληφθεί στο ΕΧΠ/ΑΠΕ ρητή πρόβλεψη ότι η αδειοδότηση νέων έργων ΑΠΕ μεγάλης ισχύος σε περιοχές με καταγεγραμμένη ανεπάρκεια δικτύου μεταφοράς εξαρτάται από την πιστοποιημένη έναρξη υλοποίησης των αναγκαίων έργων ενίσχυσης.
5. Παράλληλα, προτείνεται να ορισθεί ο ΑΔΜΗΕ ως υποχρεωτικός γνωμοδοτών φορέας για ΑΠΕ εγκαταστάσεις σε περιοχές όπου το Σύστημα Μεταφοράς παρουσιάζει κορεσμό ή επικείμενες ανεπάρκειες, κατ' αναλογία με τον ρόλο του ΔΕΔΔΗΕ στο Δίκτυο Διανομής.

Επίσης, προτείνεται να δημιουργηθεί ένα επιπλέον άρθρο ή παράρτημα στο οποίο θα καθορίζονται οι δείκτες Φέρουσας Ικανότητας που θα αναλύονται στα υποκείμενα πλαίσια σχεδιασμού και, εάν υπερβαίνουν, θα αναστέλλουν αυτόματα τη χορήγηση νέων αδειών έως την επικαιροποίησή τους.

Σημειώνεται ότι οι παραπάνω προτάσεις δεν αποτελούν ανασταλτικές παρεμβάσεις στην ενεργειακή μετάβαση, αλλά αντίθετα θέτουν τις προϋποθέσεις για μια ταχύτερη, αποτελεσματικότερη και κοινωνικά αποδεκτή ανάπτυξη των ΑΠΕ στην Περιφέρεια Ανατολικής

Μακεδονίας και Θράκης. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις αποσκοπούν στη δημιουργία ενός πλαισίου υπό το οποίο η Περιφέρεια μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στους εθνικούς ενεργειακούς στόχους, χωρίς να εκχωρεί μη αναστρέψιμα τμήματα του φυσικού, αγροτικού και τουριστικού κεφαλαίου της.

Αδειοδοτική αποτελεσματικότητα

Οι ασάφειες που εντοπίζονται αναφορικά με την ορολογία του ΕΧΠ Τουρισμού (Π.5) και τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α επιπέδου (Π.6) αποτελούν πηγή αμφισβητήσεων που ανακόπτει επενδύσεις. Η εναρμόνιση της ορολογίας και η θέσπιση μεταβατικών διατάξεων για περιοχές χωρίς ισχύον σχέδιο θα μειώσουν σημαντικά την αβεβαιότητα για επενδυτές και αδειοδοτούσες αρχές εξίσου, συμβάλλοντας στη συντόμευση του αδειοδοτικού κύκλου.

Προστασία και ανάδειξη του τοπίου

Η αναστολή εγκατάστασης ΑΠΕ σε αναδασωτές εκτάσεις (Πρόταση 1) θα διασφαλίσει την αποκατάσταση οικοσυστημάτων κρίσιμης οικολογικής σημασίας, ιδίως στην περιοχή του δάσους Δαδιάς που αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους βιότοπους αρπακτικών πτηνών στην Ευρώπη και βρίσκεται ακόμα σε στάδιο αποκατάστασης μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές. Παράλληλα, ενισχύεται η συμμόρφωση με τον Εθνικό Κλιματικό Νόμο (Ν. 4936/2022) και τους στόχους της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Βιοποικιλότητας 2030.

Διαχείριση κορεσμού

Η θεσμοθέτηση Περιφερειακών Παρατηρητηρίων ΑΠΕ (Πρόταση 2), η σύνταξη Παραρτήματος ΠΧΠ (Πρόταση 3) και η υποχρεωτική αξιολόγηση σωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Πρόταση 7) συγκροτούν ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της χωρικής επιβάρυνσης. Το σύστημα αυτό θα επιτρέψει την έγκαιρη αναγνώριση κορεσμένων ζωνών, αποτρέποντας τη σώρευση έργων πέραν της φέρουσας ικανότητας του τοπίου, της υποδομής και της κοινωνίας. Αναμένεται άμεσο όφελος και για τους επενδυτές, οι οποίοι θα διαθέτουν έγκυρη και ενημερωμένη χωρική πληροφορία πριν την υποβολή αιτήσεων αδειοδότησης.

Ορθολογικός σχεδιασμός των Περιοχών Επιτάχυνσης

Ο επαναπροσδιορισμός των κριτηρίων καθορισμού Περιοχών Επιτάχυνσης (Πρόταση 4) θα αποτρέψει τη συγκέντρωση νέων έργων σε ήδη επιβαρυνμένες περιοχές της Περιφέρειας. Αντιθέτως, η αξιοποίηση των Περιοχών Επιτάχυνσης ως εργαλείου χωρικής αναδιανομής θα κατευθύνει την ανάπτυξη προς εκτάσεις με χαμηλές συγκρούσεις χρήσεων γης, συμβάλλοντας στη διατήρηση της αγροτικής παραγωγής και στη μείωση των κοινωνικών αντιδράσεων που επιβραδύνουν την ωρίμανση έργων.

Αποφυγή συστημικών αδιεξόδων στο δίκτυο μεταφοράς

Η πρόβλεψη εξάρτησης της αδειοδότησης μεγάλων ΑΠΕ από την πιστοποιημένη πρόοδο ενίσχυσης του δικτύου μεταφοράς (Πρόταση 8) αντιμετωπίζει ένα διαρθρωτικό πρόβλημα που το ΔΠΑ 2024–2033 του ΑΔΜΗΕ έχει ήδη καταγράψει. Η προσέγγιση αυτή θα αποτρέψει τη συσσώρευση δεσμευμένης ισχύος χωρίς αντίστοιχη μεταφορική δυνατότητα, φαινόμενο που σήμερα καθυστερεί τη λειτουργία ήδη κατασκευασμένων έργων και υποβαθμίζει την αξιοπιστία του ενεργειακού συστήματος. Η ΠΑΜΘ, ως κόμβος διεθνών ηλεκτρικών διασυνδέσεων, θα μπορέσει να αξιοποιήσει πλήρως τον ρόλο της ως πύλης εξαγωγής «πράσινης» ενέργειας προς Βουλγαρία και Τουρκία μόνον εάν το δίκτυο μεταφοράς ενισχυθεί παράλληλα με τις νέες εγκαταστάσεις.

Κοινωνική αποδοχή ως προϋπόθεση βιώσιμης ανάπτυξης

Το σύνολο των παρεμβάσεων, και ιδιαίτερα η υποχρεωτική διαβούλευση με τοπικές αρχές στο πλαίσιο της Πρότασης 7, ενισχύει την κοινωνική αποδοχή των έργων ΑΠΕ, η οποία αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για τη βιώσιμη υλοποίησή τους. Η εμπειρία από την υλοποίηση έργων ΑΠΕ στην ΠΑΜΘ και σε άλλες περιφέρειες της χώρας καταδεικνύει ότι η έλλειψη ουσιαστικής συμμετοχής των

τοπικών κοινωνιών δημιουργεί αντιδράσεις που επιβραδύνουν την ωρίμανση έργων σε βάθος χρόνου. Η θεσμοποίηση της τοπικής διαβούλευσης στο πλαίσιο του μηχανισμού σωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Πρόταση 7) αποτελεί επένδυση στην αδειοδοτική αποτελεσματικότητα μεσοπρόθεσμα.

Συνέργεια με άλλους αναπτυξιακούς τομείς, υποδομές και στόχους αιχμής της Περιφέρειας

Η ορθολογική ανάπτυξη των ΑΠΕ στην ΠΑΜΘ δεν αποτελεί μεμονωμένο ενεργειακό στόχο, αλλά μπορεί να λειτουργήσει σε συνέργεια με άλλους αναπτυξιακούς τομείς και υποδομές της Περιφέρειας. Η εγκατάσταση έργων ΑΠΕ και η διασύνδεση τους με το σύστημα μεταφοράς ενέργειας μπορεί να αξιοποιηθεί για βελτιώσεις σε δίκτυα φωτισμού και για την ενίσχυση λιμενικών υποδομών, εγκαταστάσεων logistics αλλά και της γεωργικής παραγωγής που αποτελεί βασικό πυλώνα της τοπικής οικονομίας. Παράλληλα, η αποφυγή συγκρούσεων με άλλες δραστηριότητες, συμβάλλει στη διατήρηση και ανάδειξη του τοπίου, το οποίο αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Περιφέρειας.

Ταυτόχρονα, η σύνδεση της χωροθέτησης ΑΠΕ με δράσεις πολιτικής προστασίας αποτελεί επίσης κρίσιμη παράμετρο. Η διαχείριση υδροηλεκτρικών φραγμάτων και ταμιευτήρων μπορεί να ενταχθεί σε ευρύτερο σχεδιασμό αντιπυρικής προστασίας και διαχείρισης υδάτινων πόρων.

Τέλος επισημαίνεται ότι κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των επιμέρους έργων και δραστηριοτήτων του πλαισίου, θα πρέπει να τηρείται το σύνολο της ισχύουσας Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής βάσει χωροταξικών, πολιτιστικών και οικολογικών κριτηρίων με στόχο την αειφορία των φυσικών πόρων, την διατήρηση της βιοποικιλότητας και την βιώσιμη ανάπτυξη.

Υπό την προϋπόθεση της ενσωμάτωσης των ανωτέρω προτάσεων και παρατηρήσεων, οι οποίες αφορούν τόσο στις προτεινόμενες βελτιώσεις των μέτρων που περιλαμβάνονται στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) όσο και στις προτεινόμενες τροποποιήσεις επί των διατάξεων του σχεδίου Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ), διατυπώνεται θετική άποψη επί της ΣΜΠΕ και του σχεδίου ΚΥΑ για το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΧΠ-Α.Π.Ε.).

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μετά από διαλογική συζήτηση έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 163 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Γνωμοδοτεί Υπέρ της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Κατά της ανωτέρω απόφασης ψήφισαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι 1.Λυμπεράκης Δημήτριος, 2.Κλάδης Διονύσιος.

Παρών δήλωσαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι 1.Μέτιος Χρήστος, 2.Πολίτης Αλέξιος, 3.Κουρτίδης Κων/νος, 4.Τσαλικίδης Νικόλαος, 5.Δελησταμάτης Βασίλειος, 6.Μουμίν Καάν, 7.Κασάπ Αχμέτ, 8.Τσώνης Αθανάσιος, 9.Ψωμά Σοφία 10.Μποδούρογλου Κατερίνα, 11.Γκουλιάμα Μανδαλίδου Αλεξάνδρα, 12. Σείτανίδης Χαρίλαος.

Η παρούσα απόφαση έλαβε α/α 62/2026.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ**

Πιττακούδης Σ. Μιχαήλ

Τα Μέλη

1. ΜΟΥΡΒΕΤΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	23. ΠΑΥΛΑΚΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	
2. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	24. ΑΜΟΥΤΣΚΑ ΙΜΠΡΑΧΗΜ	
3. ΒΕΝΕΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	25. ΟΣΜΑΝ ΠΕΧΛΙΒΑΝ ΑΧΜΕΤ	
4. ΜΠΑΧΑΡΙΔΟΥ ΦΑΝΗ	26. ΑΡΧΟΝΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	
5. ΔΑΛΑΚΟΥΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	27. ΜΕΤΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	
6. ΠΑΤΑΚΑΚΗΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ	28. ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ	
7. ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	29. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΠΩΝ
8. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	30. ΤΣΑΛΙΚΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	
9. ΧΑΤΖΗΓΚΕΝΕ ΙΡΦΑΝ	31. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΠΩΝ
10. ΚΟΝΤΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	32. ΔΕΛΗΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	
11. ΤΑΠΑΤΖΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	33. ΜΟΥΜΙΝ ΚΑΑΝ	
12. ΠΟΥΛΙΛΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	34. ΚΑΣΑΠ ΑΧΜΕΤ	
13. ΙΣΜΑΗΛΚΟ ΦΑΤΗΧ	35. ΠΑΠΑΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΑΠΩΝ
14. ΚΑΤΣΟΓΡΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	36. ΤΣΩΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	
15. ΜΕΝΤΙΖΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	37. ΨΩΜΑ ΣΟΦΙΑ	
16. ΧΑΤΖΗ ΜΕΜΕΤ ΡΙΤΒΑΝ	38. ΓΚΟΥΛΙΑΜΑ ΜΑΝΔΑΛΙΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	
17. ΙΓΝΑΤΙΑΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	39. ΜΠΟΔΟΥΡΟΓΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	
18. ΜΟΛΛΑ ΙΣΑ ΡΙΤΒΑΝ	40. ΚΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ	ΑΠΩΝ
19. ΕΥΚΑΡΠΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	41. ΣΕΙΤΑΝΙΔΗΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ	
20. ΔΑΛΚΙΤΖΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	42. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ	ΑΠΩΝ
21. ΜΠΡΙΚΑ ΠΟΛΥΞΕΝΗ	43. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	
22. ΓΙΟΥΡΟΥΚ ΣΑΛΗ	44. ΚΛΑΔΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	